

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarımsal sulamanın sürekliliğinin etkin bir şekilde sağlanması ve buna bağlı olarak Denizli başta olmak üzere Ege Bölgesi'nde tarımsal üretimin yeniden canlandırılması, Türkiye genelinde yaşanabilecek olan kuraklığın önlenmesi amacıyla çalışmaların yapılarak; kısa, orta ve uzun vadeli eylem planlarının hazırlanarak uygulamaya geçirilmesi ve bu bağlamda kurum ve kuruluşların kapasitelerinin geliştirilmesi ve gerekli mevzuat değişikliklerinin tespit edilmesi amacı ile Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Türkiye tarım alanı olarak dünyada sayılı ülkelerdendir. Ancak küresel ısınmanın etkisi ile iklimde yaşanan değişimler tarımsal üretimi de tehdit etmektedir. Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF)'nın verilerine göre Türkiye ise kişi başına kullanılabilir su miktarı göz önünde bulundurulduğunda, su stresi çeken bir ülke olarak kabul edilmektedir. Projeksiyonlara göre, bugün 1.519 m3 olan kişi başına düşen su miktarının 2030 yılında 100 milyonluk nüfusla 1100 m3'e düşeceği ve Türkiye'nin su fakiri bir ülke olacağı tespit edilmiştir.

Türkiye'de geçtiğimiz 50 yılda 3 Van Gölü büyüklüğünde 1,3 milyon hektar sulak alan kaybı yaşandı. Bugün tatlı su kaynaklarımızın %74'ü tarımda, %15'i evsel kullanımda ve %11'i de sanayide kullanılmaktadır. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) de 06.05.2021 günü yayınladığı "TZOB 2020-2021 Tarımsal Üretim Dönemi Kuraklık Risk Tahmin Raporu"nda bu konuya dikkati çekmiştir. TZOB raporunda, geçen yıl 20 milyon 500 bin ton olan rekoltenin yüzde 9,75 oranında azalarak, 2021 yılında yaklaşık olarak 18 milyon 500 bin ton olması tahmin edilmektedir.

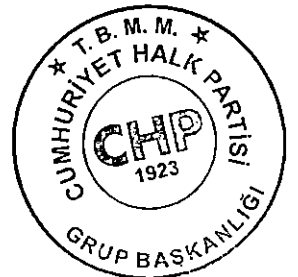
Raporda yer alan tespitlere göre 1 Ekim 2020 – 30 Nisan 2021 döneminde yağışlar geçen yıla göre İç Anadolu Bölgesi'nde %20,3, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde %46,5, Akdeniz Bölgesi'nde %31,5, Doğu Anadolu Bölgesi'nde %27,5 ve Karadeniz Bölgesi'nde %7,6 azaldığı yer almıştır. Ülke genelinde 22 ilde tarımsal sulamada kuraklık yaşanmaktadır. 1 Ekim 2020 – 30 Nisan 2021 döneminde yapılan incelemelere göre yağışlar; normal oranlara göre %23,6, geçen yıla oranla ise %18,6 azalmıştır. Sonbahar yağışlarında en büyük azalış %31 ile İç Anadolu Bölgesinde yaşanırken Ege ve Karadeniz bölgelerinde son 40 yılın en kurak sonbaharı yaşanmıştır. Azalan yağışlar neticesinde Güneydoğu ve İç Anadolu bölgelerinde ekilen tohumlarda yeterli çimlenme sağlanamamış ve gelişme zayıflıkları meydana gelmiştir. Son durum değerlendirmesi yapıldığında bazı illerde durumun tarımsal kuraklığa kadar ilerlediği tespitinde bulunulmuştur.

"...Hidrolojik kuraklık sonucu göller ve akarsularda kurumalar görülmüş, barajlarda su seviyeleri azalmış, yeraltı su seviyeleri gerilemiş zaman zaman içme suyu konusunda dahi endişeler oluşmuştur. Bu yıl yeterli sulama yapılamaması durumunda birçok üründe de verim kaybı yaşanabilecektir. Su yetersizliği ürün tercihlerini de etkilemektedir. Ege Bölgesi'nde pamuk yerine kuru şartlarda üretimi üretilen ayçiçeğine yönelme olmuştur..." TZOB'un raporunda yer alan bu ve benzeri bilgilere göre Ege bölgesinde hem kuraklık anlamına hem

de tarımsal üretimde sıkıntılar yaşanmaktadır. Ege Bölgesinin en geniş ve verimli tarım arazilerine sahip olan Denizli ilinin Çal, Baklan, Çivril, Acıpayam, Pamukkale ve Sarayköy ilçelerini kapsayan ve geniş bir alanda tarımsal üretim imkanı sunan ovada yetiştirilen ürünler son zamanlardaki tarımsal sulama için su verilmemesi nedeniyle kurumaya başlamıştır. Ciddi kuraklık yaşanan alanda tarımsal üretim adeta durma noktasına gelmiştir. Buğday tarlaları vaktinden çok önce sararmış iken pamuk üretimi yapılacak alanlarda ilk su denilen "tav suyu" verilemediği için üretime ve ekime başlanamamaktadır. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, tarımsal sulama için ayrılması gereken su, çevredeki hidroelektrik santrallerine (HES) yönlendirilmiş veya diğer bölgelere aktarılmıştır. Aydın DSİ Bölge Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamada "tarımsal alanlara sadece 1 kereliğine mahsus su verileceğini" kaydetmiş olması ise bölgede ve Türkiye genelinde tarımsal sulamada yaşanan kuraklığın ulaştığı boyutları gözler önüne sermektedir.

Tarımsal sulamada yaşanan kuraklık nedeni ile kuru tarım yapmak zorunda kalan çiftçilerin artan elektrik ve su giderlerine ilişkin indirim uygulanmalı ve bu kalemlere ilişkin borçlarından dolayı çiftçilerin elektrik ve/veya suları kesilmemelidir. Çiftçilerin kredi borçları uzun vadeli ve faizsiz yapılandırılmalı ve pandemi döneminde artan sıkıntılar ile boğuşan çiftçilerimize bir nebze de olsa destek olunmalıdır. Tarımsal sulamada yaşanan kuraklığa önlem olarak; yeni gölet ve baraj projeleri yaygınlaştırılmalı, yer altı sularımızın bilinçsiz kullanımının önüne geçilmeli, basınçlı su sistemleri yaygınlaştırılmalıdır. Konya ve Güneydoğu bölgelerinde yürütülen büyük çaplı sulama projeleri bir an önce tamamlanarak bu doğrultuda yeni projelere başlanabilmesi için AR-GE konularına yatırım yapılmalıdır.

2551 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Kadim Durmaz	Tokat	K. Durmaz
Ahmet KAYA	Trabzon	A. Kaya
K. Hatir	Ankara	K. Hatir
Ali Bekun	Kahramanmaraş	A. Bekun
Neli Ağbaba	Malatya M.	N. Ağbaba
Nurhayat Altaca	Kayseri Bursa	N. Altaca
Okan GÖZTANCI	Eskişehir M.	O. Göztancı
Levent GÖK	Ankara	L. Gök
Burhanettin BAYRAKTAR	Adana	B. Bayraktar
Servet İNSAL	Ankara M.	S. İnsal
Orhan Söribal	Bursa M.	O. Söribal
Mehmet Bekaroğlu	İstanbul M.	M. Bekaroğlu
İbrahim Kabbacı	İstanbul M.	I. Kabbacı
Ayhan BAYRAKTAR	Adana M.	A. Bayraktar
Gemre Tasci	Ankara M.	G. Tasci
Gemre Akkay	İstanbul M.	G. Akkay
Gökhan ZEİBEK	İstanbul Milletvekili	G. Zeybek
Bedri Şen	Diyarbakır Milletvekili	B. Şen
Tahsin Tarhan	Kocaeli M.	T. Tarhan
Kamil Okuyucu	İzmir M.	K. Okuyucu

